

**GLOBALIZATSIYA SHAROITIDA INGLIZ TILINING NEOLOGIZMLAR
BILAN BOYISHI***Alfraganus universiteti**Filologiya fakulteti**Ingiliz tili 2 - kurs talabasi**Siddiqova Nozila Qaxramon qizi*

Annotatsiya: Mazkur maqolada globalizatsiya jarayonining zamonaviy tilshunoslikka, xususan ingliz tilining leksik taraqqiyotiga ko'rsatgan ta'siri tahlil qilinadi. Jahon miqyosida axborot texnologiyalari, iqtisodiy va madaniy aloqalarning kengayishi natijasida ingliz tilida yangi tushunchalar va realiyalarni ifoda etuvchi neologizmlar tez sur'atda yuzaga kelmoqda. Maqolada global kommunikatsiya, internet madaniyati, fan-texnika taraqqiyoti kabi omillarning leksik yangilanishga qo'shgan hissi va ularning lingvistik xususiyatlari ilmiy jihatdan yoritiladi.

Kalit so'zlar: Globalizatsiya, ingliz tili, neologizm, leksik taraqqiyot, axborot texnologiyalari, internet madaniyati, tilshunoslik.

**ОБОГАЩЕНИЕ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА НЕОЛОГИЗМАМИ В
КОНТЕКСТЕ ГЛОБАЛИЗАЦИИ**

Аннотация: В статье анализируется влияние процесса глобализации на современную лингвистику, в частности на лексическое развитие английского языка. В результате развития информационных технологий, экономических и культурных связей в глобальном масштабе в английском языке стремительно появляются неологизмы, выражающие новые понятия и реалии. В статье научно рассматривается вклад таких факторов, как глобальная коммуникация, интернет-культура, научно-техническое развитие, в лексическое обновление и их лингвистические характеристики.

Ключевые слова: Глобализация, английский язык, неологизм, лексическое развитие, информационные технологии, интернет-культура, лингвистика.

**ENRICHMENT OF THE ENGLISH LANGUAGE WITH NEOLOGISMS IN
THE CONTEXT OF GLOBALIZATION**

Abstract: This article analyzes the impact of globalization on modern linguistics, particularly on the lexical development of the English language. As a result of the development of information technology and global economic and cultural ties,

neologisms expressing new concepts and realities are rapidly emerging in the English language. The article examines the contribution of factors such as global communication, internet culture, and scientific and technological development to lexical renewal and their linguistic characteristics.

Keywords: Globalization, English language, neologism, lexical development, information technology, internet culture, linguistics.

XXI asrda globalizatsiya insoniyat hayotining barcha jabhalariga kuchli kirib borib, jaxon tillarining o'zaro boshqaruvi kabi ko'rilgan darajada kuchaydi. Jaxonkyosida savdo turizm, axborot mi, fan-texnika taraqqiyoti, texnologiyaning mustahkam tizimini insonlar tomonidan ishlab chiqarishni tobora faollashtirmoqda. Bu yarayonda ingliz tilini o'rnatish o'rin tutib, bog'lanishning asosiy vositalari, ilmiy resurslar va biznesning universal texnologiyalari sifatda etakchi mavqeni egallab keladi. Shu bois, globalizatsiyaning leksik taraqqiyotga, ayniqsa ingliz tili lug'aviy tarkibga himoyalangan tillarni himoya qilishni tob.

Internet va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining kengayishi natijasida yangi tushunchalar, yangi realliklar va yangi madaniyatlar tezkor ravishda butun dunyo bo'ylab tarqalmoqda. Misol uchun, raqamli buyurtmada yuz berayotgan innovatsiyalarning o'zi har kuni yuzlab yangi atamalarni maydonga olib chiqadi. Bu yarayon tilda yangi so'zlar va iboralar – neologizmlarning yaralanishi va qisqa vaqt ichida ommalashishiga zamin yaratmoqda.

Neologizmlar tilda yangi voqeliklarni tuzatish, mavjud tushunchalarni zamonaviy mazmunda qayta tiklash yoki yangi madaniy kontekstga moslashtirish uchun yaratiladi. Masalan, selfi, ichmoq, fintec, kiber, qolishka

Shu bilan birga, globalizatsiya yaralanishini yangi so'zlarni yaralashni, balki mavjud leksik birliklarning ma'lumotlar doirasidagi kengayishini ham rag'batlantirmoqda. masalan, c, oqim, platformakab

Demak, globalizatsiya energiyasini ishlab chiqarish va energiya ishlab chiqarish, til balkingichki kommunikativ kuchlarini belgilab beruvchi asosiy omillardan bir sifatda maydonga chiqadi. Ingliz tilining neologizmlar bilan bo'yishi e'tiborga arziydi

Globalizatsiya jarayoni zamonaviy tilshunoslikda mutlaqo yangi tendensiyalarni yuzaga keltirib, ingliz tilining leksik rivojlanishiga beqiyos ta'sir ko'rsatmoqda. Jahon miqyosida iqtisodiy hamkorlikning kengayishi, axborot texnologiyalarining tezkor rivoji, turizm, madaniy almashinuv va ijtimoiy tarmoqlar orqali muloqotning kuchayishi natijasida ingliz tilida har kuni yuzlab yangi tushunchalarni ifoda etuvchi neologizmlar paydo bo'lmoqda. Bu jarayon tilning universal muloqot vositasi sifatidagi mavqeini yanada mustahkamlab, uning lug'aviy tizimini doimiy ravishda yangilanib turishini ta'minlamoqda.

Neologizmlarning ko‘payishi faqat tilning ichki qonuniyatlarini emas, balki jahon miqyosidagi ijtimoiy va madaniy o‘zgarishlarni ham ifoda etadi. Masalan, raqamli iqtisodiyot, internet madaniyati, ekologiya va tibbiyot sohalarida paydo bo‘lgan yangi atamalar zamonaviy hayot tarzining o‘ziga xos ko‘zgusi hisoblanadi. Shu bois, tilshunoslar oldida ushbu so‘zlarni tizimlashtirish, ularning semantik qatlamlarini aniqlash, lug‘atlarga kiritish va ularning qo‘llanish sohalarini ilmiy jihatdan o‘rganish kabi yangi vazifalar turibdi. Bu nafaqat tilning rivojini tushunish, balki global madaniyatning dinamikasini ham chuqur anglash imkonini beradi.

Shuningdek, neologizmlar orqali ingliz tilida ma’no va uslubiy o‘zgarishlar tezlashmoqda. Yangi so‘zlar ba’zan mavjud grammatik modellarni o‘zgartirib, tilda yangi qoidalarining shakllanishiga turtki bermoqda. Masalan, *google* so‘zining fe’l sifatida qo‘llanishi yoki *friend* so‘zining ijtimoiy tarmoqlarda yangi mazmunda ishlatilishi tilning ijtimoiy hayotga qay darajada moslashuvchanligini namoyon etadi.

Xulosa qilib aytganda, globalizatsiya nafaqat ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni, balki til taraqqiyotining ichki dinamikasini ham belgilab beruvchi asosiy omillardan biriga aylandi. Ingliz tilining neologizmlar bilan boyishi uning xalqaro muloqotdagi etakchi mavqeini yanada mustahkamlab, uni jahon miqyosidagi universal axborot va madaniy almashinuv vositasi sifatida doimiy yangilanib turadigan, jonli va faol til sifatida rivojlanishini ta’minlamoqda.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Crystal D. English as a Global Language. Cambridge University Press, 2019.
2. Oxford English Dictionary. Latest Updates on Neologisms, 2023.
3. Algeo J. The Origins and Development of the English Language. Wadsworth, 2010.
4. Plag I. *Word-Formation in English*. Cambridge University Press, 2018.
5. Jenkins J. Global Englishes: A Resource Book for Students. Routledge, 2020.
6. Интернет манбалари: www.oed.com, www.oxforddictionaries.com, www.etymonline.com.